

Zajedničko Povjerenstvo za tumačenje

Kolektivnog ugovora za zaposlenike

u osnovnoškolskim ustanovama

(u daljnjem tekstu: Povjerenstvo)

PREGLED TUMAČENJA KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA ZAPOSLENIKE

U OSNOVNOŠKOLSKIM USTANOVAMA (Narodne novine, broj 63/2014. u daljnjem tekstu:GKU)

sa 1. sjednice Povjerenstva održane 12. studenoga 2014. god.

1. Tumačenje br. 1/14

Pitanje: Na mjesto učiteljice u produženom boravku zaposlena je osoba koja predaje 4 sata makedonskog jezika. Može li osoba koja radi u predmetnoj nastavi, predaje makedonski jezik i plaća je Ministarstvo, nadopuniti satove do punog radnog vremena u produženom boravku kojeg plaća lokalna samouprava?

Odgovor: *Povjerenstvo nije nadležno za davanje odgovora na postavljeni upit, te će isti uputiti nadležnom Ministarstvu.*

2. Tumačenje 2/14 (zasnivanje radnog odnosa čl. 23.)

Pitanje: Učiteljica radi u produženom boravku te želi prijeći na radno mjesto učitelja predmetne nastave. Postoji li potreba raspisivanja natječaj prema čl. 107. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama ili se može postupiti po čl. 23. Kolektivnog ugovora, odnosno zaposliti učiteljicu bez natječaja.

Odgovor: *U skladu s odredbom članka 23. stavka 5. Kolektivnog ugovora kada se u Školi ukaže potreba za popunjavanjem radnog mjesta, poslodavac je obvezan zaposlenicima te Škole, a koji imaju ugovor o radu na neodređeno radno vrijeme, što uključuje i učiteljicu iz produženog boravka, ponuditi prelazak na upražnjeno radno mjestu izmjenom ugovora o radu bez raspisivanja natječaja.*

3. Tumačenje 3/14 (zamjena radničkog vijeća sindikalnim povjerenikom čl. 52. st. 5.)

Pitanje: „Ima li djelatnica pravo na prekovremeni rad od 2 ili 3 sata ili se mora smanjiti ukupni neposredni rad za dod., dop. i izvannastavne aktivnosti?“. Djelatnica je sindikalni povjerenik – vijećnik i radi u razrednoj nastavi u 4. razredu, ima 15 sati redovite nastave (1 sat glazbene kulture radi učitelj predmetne nastave), 1 sat dop., 1 sat dod. i 1 sat izvannastavnih aktivnosti.

Odgovor: Sukladno članku 52. stavka 5. Kolektivnog ugovora sindikalnom povjereniku koji je preuzeo prava i obveze radničkog vijeća s punim radnim vremenom razmjerno se smanjuju redovne tjedne obveze u neposrednom odgojno obrazovnom radu za tri (3) sata, a za tri (3) sata u ostalim poslovima.

Dakle, učitelju/ici će se umanjiti zaduženje u neposrednom odgojno-obrazovnom radu za tri (3) sata, te za tri (3) sata u ostalim poslovima. Stoga nema potrebe za prekovremenim radom.

4. Tumačenje 4/14 (zamjena radničkog vijeća sindikalnim povjerenikom čl. 52. st. 7.)

Pitanje: „U našoj školi imamo utemeljeno radničko vijeće u koji su izabrana 3 radnička vijećnika (više od 76 zaposlenika). Zakon o radu propisuje da članovi radničkog vijeća za rad u RV ima pravo na naknadu plaće za 6 radnih sati tjedno. Člankom 52. Kolektivnog ugovora propisano je ako u školi nije utemeljeno radničko vijeće, pravo iz stavka 5. istog članka ima samo jedan sindikalni povjerenik. Molimo Vas za pismeni odgovor kako bi se moglo pravilno zadužiti učitelje, dali sva tri učitelja imaju pravo ili samo jedan?!“

Odgovor: U Školi koja ima 76 i više zaposlenika odnosno tri (3) sindikalna povjerenika koji su preuzeli prava i obveze radničkog vijeća, pravo iz članka 52. stavka 5, odnosno 6. Kolektivnog ugovora ima samo jedan učitelj tj., samo jedan učitelj ima pravo na umanjenje za tri sata u neposrednom odgojno-obrazovnom radu i tri (3) sata u ostalim poslovima.

Ostala dva povjerenika imaju pravo na umanjenje, odnosno uvećanje tjednog radnog vremena sukladno članku 52. stavku 7 za šest (6) sati tjedno u ostalim poslovima, uz naknadu plaće tijekom svake kalendarske godine u trajanju mandata.

5. Tumačenje 5/14.

Pitanje: Da li u osnovnim školama postoji povjerenik zaštite od požara ili to sve obavlja jedna osoba tj. povjerenik zaštite na radu?

Odgovor: Povjerenstvo nije nadležno za davanje odgovora na postavljeni upit.

6. Tumačenje 6/14 - (Dodatak na plaću u posebnim uvjetima čl. 13.)

Pitanje 1.: Tko plaća troškove domaru koji nema položeni ispit za ložača, isti namjerava uskoro polagati?

Pitanje 2.: Traži se tumačenje članka 13. KU za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama - Dodatak na plaću za rad u posebnim uvjetima.

Odgovor 1: Povjerenstvo nije nadležno za davanje odgovora na postavljeni upit.

Odgovor 2: *Upit nije preciziran te Povjerenstvo ne može dati tumačenje bez dodatnog pojašnjenja.*

7. Tumačenje 7/14(pravo na održavanje nastave u blok satu)

Pitanje: Zaposlenica radi u dvije osnovne škole te je prije početka školske godine 2014./2015. tražila da joj se u jednoj školi tjedne radne obveze (8+2) rasporede u dva dana, a preostale poslove obavljala bi u drugoj školi u tri rada dana. Međutim, prema zaprimljenom raspored, jedan dan radi u dvije škole u različitim županijama. Ovakvim rasporedom radnog vremena srijedom izvodi nastavu u obje škole te joj je, osobito u zimskom periodu otežan pravovremeni dolazak na nastavu. Slijedom navedenoga postavlja se pitanje može li se nastava matematike održavati dva puta tjedno u blok satu kako bi učiteljica mogla dva dana raditi samo u jednoj, a preostala tri dana u drugoj školi.

Odgovor: *Povjerenstvo nije nadležno tumačiti odredbe vezano uz izvođenje nastave u blok satu. U tom smislu bilo bi uputno da se obratite Agenciji za odgoj i obrazovanje.*

8. Tumačenje 8/14 (umanjenje radne obveze učitelja razredne i predmetne nastave čl. 36. st. 2.)

Pitanje: Da li se „bonus“ za radnike koji imaju više od 35 godina staža odbija redovite nastave ili dodatne i dopunske nastave“. U konkretnom slučaju učiteljica matematike je u Rješenju o tjednim radnim obvezama učitelja zadužena s 22 sata redovite nastave od čega je 20 sati nastave, a za 2 sata umanjena joj je i redovita nastava te nije zadužena dodatnom i/ili dopunskom nastavom.

Odgovor: *Sukladno članku 36. stavka 2. Kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama (Narodne novine. broj 63/14) ukupne tjedne obveze u neposrednome odgojno-obrazovnom radu s učenicima, za učitelje koji su obavljali poslove u neposrednome odgojno-obrazovnom radu s učenicima više od 35 godina, mogu biti umanjene za dva (2) sata tjedno neposrednog odgojno-obrazovnog rada.*

Učitelju/ici matematike može se umanjiti tjedna radna obveza za dva (2) sata u redovitoj nastavi ili joj za dva (2) sata dodatne i/ili dopunske nastave ili izvannastavnih aktivnosti. Dakle, učiteljica koja je dobila zaduženje na 22 sata redovite nastave nije u skladu s odredbama Pravilnika ni Kolektivnog ugovora.

9.Tumačenje 9/14 (umanjenje radne obveze učitelja razredne i predmetne nastave čl. 36.)

Pitanje: „Mogu li učitelji koji koriste „bonus“ (umanjenje radne obveze prema članku 36. Kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama) biti zaduženi

plaćenim zamjenama koje su neophodne za održavanje nastave uslijed bolovanja ili slično. Predsjednik Školskog odbora i sindikalni povjerenik smatraju da učitelj koji koristi pravo na tjedno umanjenje radne obveze može zamjenjivati druge učitelje do 8 sati tjedno (u slučaju zamjene odsutnog učitelja u neposrednom odgojno-obrazovnom radu), ali da ne može biti zadužen prekovremenim radom. Budući da je člankom 36. KU u svezi umanjenja radne obveze učitelja razredne i predmetne nastave) propisano da poslodavac ne može zadužiti učitelja prekovremenim radom ako učitelj koristi pravo na umanjenje tjedne radne obveze, smatramo da se to odnosi i na zamjene.“

Odgovor: *U slučaju prijeko potrebe za zamjenom odsutnog učitelja/ice, učitelj/ica koji/koja koristi pravo na umanjenje radne obveze sukladno članku 36. Kolektivnog ugovora može uz osobni pristanak zamijeniti odsutnog učitelja/icu, te mu se odrađeni sati moraju platiti kao prekovremeni rad, ali samo u slučaju prijeko potrebe da u jednom danu nije moguće ni na koji način zadužiti drugog učitelja/icu za organizaciju zamjene.*

Navedena zamjena odnosi se isključivo na opravdanu potrebu rada s djecom, odnosno na temeljna prava djece na odgoj i obrazovanje.

10. Tumačenje 10/14 (zaštita sindikalnog povjerenika čl. 51. – izmjena ugovora o radu)

Pitanje: Učiteljici koja je sindikalni povjerenik, sukladno Zakonu o radu i čl. 51. Kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama ne može se izmijeniti ugovor o radu bez suglasnosti Sindikata. Budući da je na zahtjev škole uskraćena tražena suglasnost za izmjenom ugovora o radu od strane Sindikata, traži se tumačenje vezano uz navedenu situaciju.

Odgovor: *Povjerenstvo nije nadležno tumačiti odredbe vezano uz postavljeno pitanje.*

11. Tumačenje 11/14 (zasnivanje radnog odnosa čl. 23. – izmjena ugovora o radu)

Pitanje: Učiteljica hrvatskog jezika u jednoj je osnovnoj školi u Zagrebu ostala raditi na pola radnog vremena, a u drugu je školu upućena kao tehnološki višak u dijelu radnog vremena (20 sati). U školi u koju je upućena kao tehnološki višak ostalo je upražnjeno radno mjesto učitelja hrvatskog jezika s punim radnim vremenom te se postavlja pitanje može li se učiteljici izmijeniti ugovor o radu sukladno članku 23. stavka 5. Kolektivnog ugovora, tj. članka 105. stavka 10. **Zakona o odgoju i obrazovanju**, na način da se zaposli na puno radno vrijeme. Odnosno, je li ravnatelj/ica dužna ponuditi izmjenu ugovora o radu bez raspisivanja natječaja. Naime, ravnateljica tvrdi da navedeno nije izrijeckom navedenom u uputnici Gradskog ureda te da učiteljici ne mora ponuditi izmjenu ugovora o radu na puno radno vrijeme.

Odgovor: *Sukladno odredbi članka 23. stavka 5. Kolektivnog ugovora kada se u Školi ukaže potreba za popunjavanjem radnog mjesta, poslodavac je obvezan zaposlenicima te Škole, a koji imaju ugovor o radu na neodređeno radno vrijeme i ispunjavaju uvjete tog radnog*

mjesta, ponuditi prelazak na upražnjeno radno mjesto, izmjenom ugovora o radu bez raspisivanja javnog natječaja.

12. Tumačenje 12/14 (zaštita zaposlenika, umanjeno radnog vremena temeljem rješenja HZMO-a)

Pitanje: Učiteljica s navršениh 60 i 38 godina radnog staža od toga 25 godina u sustavu odgoja i obrazovanja ima Rješenje HZMO-a kojim se odbija pravo na invalidsku mirovinu i Rješenje HZM godina života O-a o tjelesnom oštećenju od 60% na temelju kojeg traži povoljniju normu – umanjeno tjednog zaduženja.

- a. Ima li zaposlenica pravo na umanjeno norme temeljem Rješenja HZMO-a o tjelesnom oštećenju od 60% koji utječe na smanjenje radne sposobnosti?
- b. U kojem postotku se umanjuje ukupno radno vrijeme i kako se ono utvrđuje?
- c. Jesmo li za zapošljavanje novog djelatnika dužni čekati suglasnost Ministarstva.

Odgovor: *Povjerenstvo nije nadležno za tumačenje Rješenja HZMO-a.*

13. Tumačenje 13/14 (zaštita i sigurnost na radu čl. 40 – povjerenik zaštite na radu)

Pitanje: Može li učitelj koji radi na dvije škole u obje biti imenovan povjerenikom zaštite na radu?

Odgovor: *S obzirom da Kolektivnim ugovorom nije propisano tko i kada može biti imenovan povjerenikom zaštite na radu ovo Povjerenstvo nije nadležno za davanje odgovora na postavljeni upit.*

14. Tumačenje 14/14 (prestanak ugovora o radu čl. 31. st. 1)

Pitanje: Učiteljica je rođena u Makedoniji gdje je kao učitelj TZK radila od 1978. do 1986. godine. Od 1986. do 1992. godine radila je u osnovnoj školi u Banja Luci zbog rata prekinula radni odnos do 17. siječnja 2000. godine kada se zapošljava u jednoj osnovnoj školi u Republici Hrvatskoj. Postavlja se pitanje, ostvaruje li učiteljica koja je iskazana kao tehnološki višak prednost pri zapošljavanju sukladno čl. 31. st. 1. Kolektivnog ugovora.

Odgovor: *Učiteljica koja ima najmanje 56 godina života i 25 godina radnog staža kod istoga poslodavca ostvaruje pravo iz članka 31. stavka 1. Kolektivnog ugovora, tj. ako je*

utvrđena kao organizacijski višak, ostvaruje prednost pri zapošljavanju te joj je poslodavac dužan posredovati pri novom zapošljavanju u školi u vremenskom trajanju od 12 mjeseci. Za to vrijeme učitelji se ne može redovito otkazati ugovor o radu bez osobnog pristanka, osim u slučaju skrivljenog ponašanja.

15. Tumačenje 15/14 (dodatak na plaću za rad u posebnim uvjetima čl. 13. točke 6.)

Pitanje: U Školi u Kutini su zaposlena tri zaposlenika koja na posao dolaze u osobnoj organizaciji jer nemaju druge mogućnosti, pri čemu prelaze više od 100 km u oba smjera. Ostvaruju li ovi zaposlenici pravo na uvećanje osnovne plaće od 5% kao postotno povećanje dnevne zarade tog dana?

Odgovor: *Budući da zaposlenici rade u gradskoj školi, a iz upita nije razvidno zašto nemaju drugu mogućnost dolaska na posao već samo u osobnoj organizaciji, te Povjerenstvo ne može dati tumačenje.*

16. Tumačenje 16/14 (zasnivanje radnog odnosa čl. 23. st. 4. točka 3.)

Pitanje: *Može li se radniku koji radi na neodređeno nepuno radno vrijeme nadopuniti satnica, a da i dalje nema ugovor o radu na neodređeno puno radno vrijeme?*

Odgovor: Da.

17. Tumačenje 17/14 (obveza poslodavca-sistematski pregledi čl. 39.)

Pitanje: Da li radnica koja se nalazi na porodnom dopustu, koja ispunjava uvjet (3 god.) ima pravo biti pozvana i odazvati se grupnom sistematskom pregledu?

Odgovor: *Ima pravo, ali ne i obvezu odazivanja.*

18. Tumačenje 18/14 (zamjena radničkog vijeća sindikalnim povjerenikom čl. 52.)

Pitanje: Ima li učitelj/ica zadužen/a s 13 sati redovite nastave, a koji/a je sindikalni povjerenik pravo na uvećanje redovite nastave za tri (3) sata tjedno, čime ostvaruje pravo na puno radno vrijeme?

Odgovor: *Da*

19. Tumačenje 19/14 (dodatak na plaću za rad u posebnim uvjetima čl. 13. st. 4.)

Pitanje: Ima li medicinska sestra zaposlena u ustanovi za djecu s teškoćama u razvoju pravo na dodatak na plaću od 12% kao što imaju stručni suradnici u školama za djecu s većim teškoćama u razvoju sukladno članku 13. stavku 4.

Odgovor: U članku 9. stavku 1. jasno je navedeno tko radi u školi te su u alineji 3. navedeni stručni suradnici, a u alineji 9. medicinske sestre/zdravstveni tehničari u ustanovi za djecu s teškoćama u razvoju. Nadalje, člankom 13. stavkom 4. Kolektivnog ugovora propisano je da se učitelju i stručnom suradniku koji radi u posebnom razrednom odjelu ili odgojno-obrazovnoj skupini s učenicima s većim teškoćama u razvoju po posebnom nastavnom planu i programu plaća se uvećava na temelju ukupne količine tjednog radnog vremena provedenog u tom radu za 12%.

Dakle, iz navedenih je odredaba jasno da medicinske sestre ne obavljaju iste poslove kao učitelj ili stručni suradnik pedagog, psiholog, edukator-rehabilitator ili knjižničar te se na njih ne može primijeniti odredba članka 13. stavka 4. Kolektivnog ugovora. Odnosno, medicinska sestra ne ostvaruje pravo na uvećanje plaće od 12%.

20. Tumačenje 20/14 (umanjenje radne obveze učitelja razredne i predmetne nastave čl. 36. st. 2.)

Pitanje: Ima li učiteljica s 38 godina radnog staža učiteljice i odgajateljice, a koja zbog invaliditeta radi na pola radnog vremena pravo na umanjenje radnog vremena sukladno članku 36. stavka 2.

Odgovor: Kolektivnim je ugovorom propisano da pravo na umanjenje ne može ostvariti učitelj koji ne ostvaruje puno radno vrijeme u jednoj ili više škola kao ni učitelj koji je jedan od dvaju ili više učitelja, odnosno jedini učitelj nastavnoga predmeta s ugovorom o radu na puno radno vrijeme, a koji je zadužen s minimumom sati redovite nastave za ostvarivanje prava na puno radno vrijeme. Slijedom navedenoga, učitelj koji ne radi na puno radno vrijeme ne može ostvariti pravo na umanjenja tjedne radne obveze.

Povjerenstvo za tumačenje GKU

Predsjedavajuća, Tinka Zemunik